

STRUKTURY KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO W POWIECIE GOSTYŃSKIM

Nowy Kodeks Prawa Kanonicznego, ogłoszony przez papieża Jana Pawła II 25 stycznia 1983 roku, w Księdze II pt. *Lud Boży*, podaje, że Kościół katolicki składa się z kościołów partykularnych, którymi są przede wszystkim diecezje. Diecezja powierzona jest pasterskiej trosce biskupa i współpracującym z nim kapłanom. Każda diecezja podzielona jest na parafie, w których pasterską pieczę sprawują proboszczowie, a pomagają im wikariusze. Celem wsparcia duszpasterzowania przez wspólne działania, kilka lub kilkanaście sąsiednich parafii jest łączonych w dekanaty. Na czele dekanatu stoi dziekan, zwany nieraz archiprezbiterem. Tak najogólniej można przedstawić struktury Kościoła katolickiego.

A jakie są te struktury w naszej „małej ojczyźnie” – w powiecie gostyńskim?

Przez wieki cały nasz powiat należał do Archidiecezji Poznańskiej. Od ostatniej regulacji granic diecezji polskich w 1992 roku gmina Pogorzela, leżąca na terenie dekanatów koźmińskiego i krotoszyńskiego, weszła do nowo powstałej diecezji kaliskiej.

Większość powiatu (gminy: Gostyń, Borek, Krobia i Poniec) należąca do Archidiecezji Poznańskiej, obejmuje zasadniczo teren dekanatów gostyńskiego, boreckiego i krobkiego.

Prawie cała gmina Gostyń wchodzi w skład dekanatu gostyńskiego. Miasto Gostyń podzielone jest między cztery parafie: św. Małgorzaty (Fara), Ducha Świętego, bł. Edmunda Bojanowskiego i Matki Bożej Świętogórskiej. Do parafii farniej należą również Bogusławki i Otówko, a do parafii Ducha Świętego – Brzezcie, Czachorowo i Czajkowo.

W gminie Gostyń znajdują się także:

- Parafia św. Marcina w Starym Gostyniu z wsiami: Daleszyn, Dusina, Gola, Kosowo, Malewo, Markowo, Stężyca i Witoldowo,
- Parafia św. Andrzeja Apostoła w Kunowie i miejscowości: Dalabuszki, Gaj, Ostrowo, Szczodrochowo i Tworzymirki,
- Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Siemowie i należące do niej Płaczkowo,

- Krajewice i Ziółkowo z parafii Domachowo,
- Aleksandrowo, należące do parafii Żytowiecko (dekanat krobski),
- Sikorzyn (parafia Krobia),
- Osowo i Stankowo (parafia Bielewo, dekanat krzywiński).

*Kościół pw. św. Marcina w Strzelcach Wielkich
(fot. ks. Ryszard Klimaszewski)*

Wszystkie parafie w gminie Piaski i wszystkie leżące w niej miejscowości wchodzą w skład dekanatu gostyńskiego:

- Część osiedla Głogówko z Bazyliką Świętogórką oraz wsie Dręczewo I i II,
- Parafia Niepokalanego Serca Maryi w Piaskach i należące do niej Smogorzewo i Talary,
- Parafia św. Marcina w Strzelcach Wielkich oraz Bodzewo, Godurów, Grabonóg, Lipie, Strzelce Małe i Tanecznicza,
- Parafia Matki Boskiej Pocieszenia w Szelejewie oraz Anteczków, Bielawy Szelejewskie, Józefowo, Stefanowo,
- Podrzecze oraz część Grabonoga należą do parafii św. Małgorzaty w Gostyniu,
- Bodzewko i Rębowo, do parafii Domachowo,
- Michałowo, Drogoszewo i Lafajetowo, do parafii Zalesie.

Niemal wszystkie wsie z terenu gminy Krobia należą do dekanatu krobskiego.

- Parafia św. Mikołaja w Krobi i wsie: Bukownica, Chumiętki, Ciołkowo, Grabianowo, Kuczyna, Kuczynka, Pijanowice, Posadowo, Potarzyca, Rogowo, Sułkowice, Wymysłowo, Ziemin, Żychlewo,
- Parafia św. Apostołów Piotra i Pawła w Niepartcie oraz wsie: Florynki, Gogolewo, Przyborowo,
- Parafia Świętej Trójcy w Chwałkowie,
- Parafia Matki Boskiej Częstochowskiej w Pudliszkach i wieś Karzec,
- Parafia św. Michała Archanioła w Domachowie (dekanat gostyński) i Krobia Stara.

Na terenie gminy Pępowo znajduje się przede wszystkim rozległa parafia św. Jadwigi w Pępowie, należąca do dekanatu krobskiego, w skład której, oprócz Pępowa, wchodzi następujące miejscowości: Anielin, Babkowice, Bielawy, Czeluścin, Gębice Kościuszkowo, Magdalenki, Siedlec, Wilkonice, Wilkoniczki. Wieś Pasierby leży na terenie trzech parafii: Pępowo, Kołaczkowice (dekanat jutrosiński) i Smolice (dekanat jutrosiński). Do gminy Pępowo należy też parafia św. Katarzyny w Skoraszewicach (dekanat jutrosiński).

Cała gmina Poniec należy do dekanatu krobskiego:

- Parafia Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Poniecu i wsie: Czarkowo, Drzewce, Dzieczyna, Janiszewo, Miehcin, Rokosowo, Sarbinowo, Śmiłowo, Waszkowo, Wydawy, Zawada,
- Parafia św. Stanisława Bpa w Żytowiecku i wsie: Bączylas, Bogdanki, Grodzisko, Łęka Mała, Łęka Wielka, Maciejewo, Teodozewo,
- Wieś Szurkowo należy do parafii Niepart.

Z kolei tylko część gminy Borek Wlkp. należy do dekanatu boreckiego.

- Parafia Pocieszenia Najświętszej Maryi Panny w Borku oraz Cielmice, Dorotów, Głosiny, Koralew, Leonów, Lisia Góra, Siedmiogów I i II, Skoków, Skokówko, Trzeciaków,
- Parafia Wszystkich Świętych w Jeżewie i należące do niej wsie: Frasunek, Jawory, Strumiany, Wycisłowo,
- Parafia Świętej Trójcy w Zimnowodzie i Bolesławów, Celestynów, Głoginin, Maksymilianów,
- Bruczków należy do parafii Cerekwica,
- Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zalesiu (dekanat gostyński) i Dąbrówka, Grodnica, Koszkowo, Wygoda,
- Studzianna (parafia Dolsk, dekanat śremski).

Gmina Pogorzela, jak wyżej wspomniano, należy do diecezji kaliskiej.

W skład dekanatu koźmińskiego wchodzi:

- Parafia św. Michała Archanioła w Pogorzeli z następującymi miejscowościami: Bielawy Pogorzelskie, Elżbietków, Głuchów, Gumienice, Łukaszew,
- Bułaków, Kaczagórka, Małgów, Wziąchów należą do parafii Mokronos,
- Kromolice (parafia Wielowieś),
- Międzyborze (parafia Borzęciczki).

Do dekanatu krotoszyńskiego należą: Ochla i Paradów z parafii Wyganów.

Jak wynika z powyższych danych, granice gmin nie pokrywają się z granicami dekanatów, a poszczególne parafie (często bardzo rozległe) leżą niekiedy na terenie różnych gmin. Stąd też w takich przypadkach trudno się zorientować, jak przebiegają granice parafii, które nieraz wychodzą nawet poza granice powiatu.

W tym krótkim opracowaniu starałem się dać szczegółowy obraz obecnych struktur Kościoła katolickiego w naszej „małej ojczyźnie”. Interesującą sprawą byłoby zbadanie, jak przedstawiało się to w historii Polski, bo wiadomo, że w ciągu wieków zachodziły różne zmiany w granicach parafii, dekanatów i diecezji. Byłby to doskonały temat pracy magisterskiej...